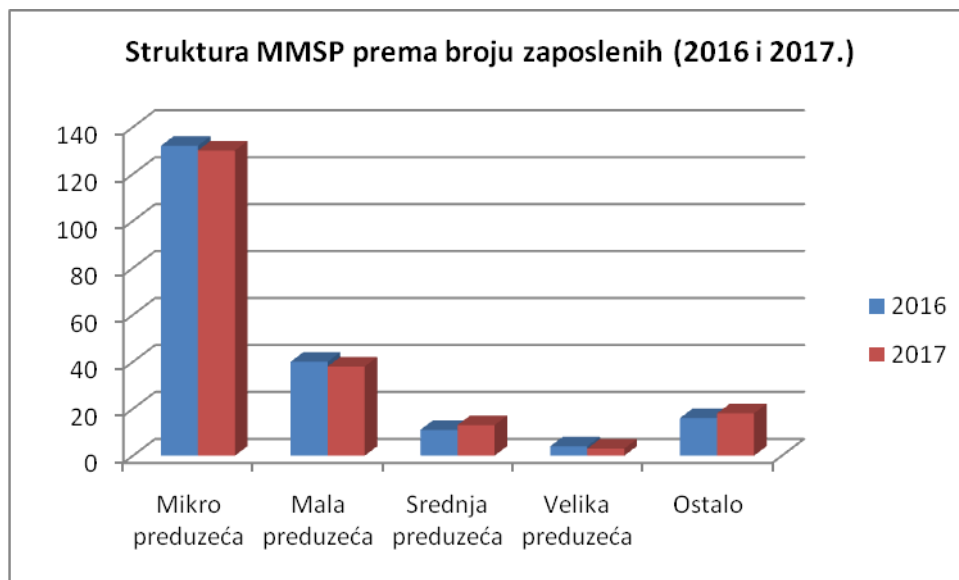

POSLOVANJE PRIVREDE OPŠTINE DERVENTA U 2017. GODINI

Opština Derвента je jedna od privredno razvijenijih opština u BiH. Zahvaljujući dobrom geografskom položaju, kvalitetnim lokacijama za investiranje, partnerskom i transparentnom odnosu sa investitorima, u posljednje tri godine bilježi se stalni rast broja registrovanih privrednih subjekata i preduzetnika.

- Derвента ima ukupno **696** privrednih subjekata, što je za jedan više u odnosu na prethodnu godinu.
- 678 MIKRO I MALIH I SREDNJIH PREDUZEĆA čine 494 preduzetnika (ispod 10 zaposlenih) i 184 MSP¹. U odnosu na prethodnu godinu, prema dostavljenim podacima, u 2017. godini, ima 2 preduzetnika više, a broj privrednih društava smanjen je za 3.
- Dominantna su mikro preduzeća, koja čine 71% od ukupnog broja registrovanih privrednih subjekata u Derventi.

Izvor: APIF

Grafikon 1: Uporedni prikaz strukture MMSP po broju zaposlenih u 2016. i 2017. godini

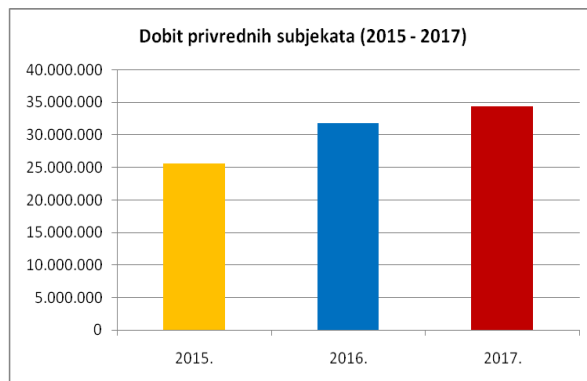
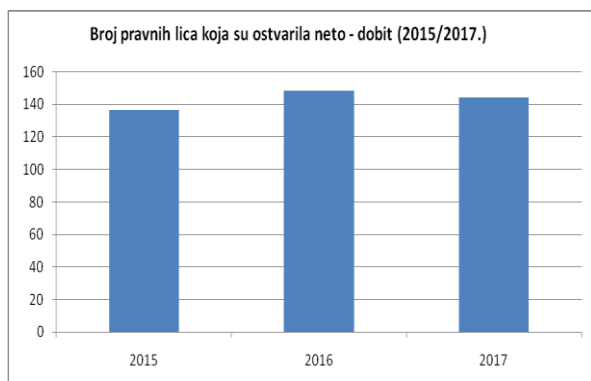
Prema strukturi MMSP po broju zaposlenih i dalje su najzastupljenija mikropreduzeća. Od svih navedenih, jedino srednja preduzeća bilježe pozitivan trend, gdje im se broj povećao za dva u 2017. godini.

Negativan bilans imaju mikro i mala preduzeća, čiji se broj smanjio u 2017. godini za po dva, kao i velika preduzeća koja su svoj broj smanjila za jedno aktivno preduzeće u istoj godini.

¹18 privrednih subjekata svrstanih u „Ostalo“ obuhvata ustanove i zadruge

FINANSIJSKO POSLOVANJE PRIVREDNIH SUBJEKATA

- **Dobit** ostvarena u 2017. godini iznosi 34,3 miliona KM.
- Ostvarena dobit u periodu 2017. je veća u odnosu na 2015. za 33,93%, a prosječno godišnje rasla je za 11,3%.
- Broj pravnih lica koja su ostvarila dobit, u periodu 2015-2017. godine je relativno uravnotežen. Iako je u 2017. zabilježen blagi pad (2,7%) u odnosu na 2016. godinu, broj pravnih lica koja su ostvarila dobit je veći za 5,8% u odnosu na 2015. godinu. Njihova dobit u 2017. godini veća je za 7,89% u odnosu na 2016. godinu, a u 2016. veća je za 24,13% u odnosu na 2015. godinu.
- **Ostvareni gubitak** u 2017. godini iznosi 42,3 miliona KM, tako da je rezultat poslovanja privrednih subjekata u 2017. godini –gubitak u iznosu od 8 miliona KM.
- Najveće učešće u gubitku ima preduzeće „UNIS“, ad Derventa , sa iznosom od **38,9 miliona KM ili 91,90 %**).
- Ostali privredni subjekti bilježe gubitak u iznosu od 3,4 miliona KM ili 8,10% u ukupnom gubitku.
- **Rezultat poslovanja** privrednih subjekata u 2017. godini , kada se isključi preduzeće „UNIS“, ad Derventa je dobit u iznosu od 30,9 miliona KM.

Izvor: APIF

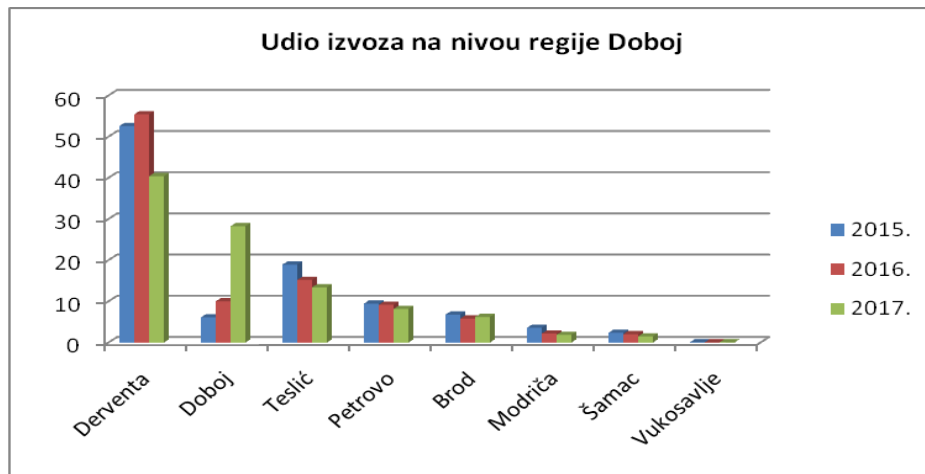
Grafikon 2. Pravna lica koja su ostvarila dobit

Grafikon 3. Dobit privrednih subjekata 2015-2017.

SPOLJNOTRGOVINSKA RAZMJENA

- Prema podacima Spoljnotrgovinske komore BiH, izvoz iz Dervente je za 10% manji u odnosu na 2016. godinu, ali je u periodu 2015-2017. i dalje u porastu (**20%**) u usporedbi sa ukupnim izvozom iz BiH (zbog izuzetno dobrih rezultata postignutih u 2016. godini). Izvoz BiH je porastao za čak 26% u odnosu na 2015. godinu. (zbog pojave nekolicine novih preduzeća na tržištu – npr. izvoz struje – Stanari).
- Izvoz Dervente čini **8,2%** ukupnog izvoza Republike Srpske, a **2,6 %** ukupnog izvoza BiH. (Grafikon – 2015. i 2016. – poređenje sa BiH). Udeo izvoza Dervente u RS je smanjen za 2,8% u odnosu na 2016. godinu i za 0,7% u BiH.

- I u 2017. godini, opština Derвента je lider u ostvarivanju izvoza u regiji Doboj (oko 40% ukupnog izvoza u regiji).

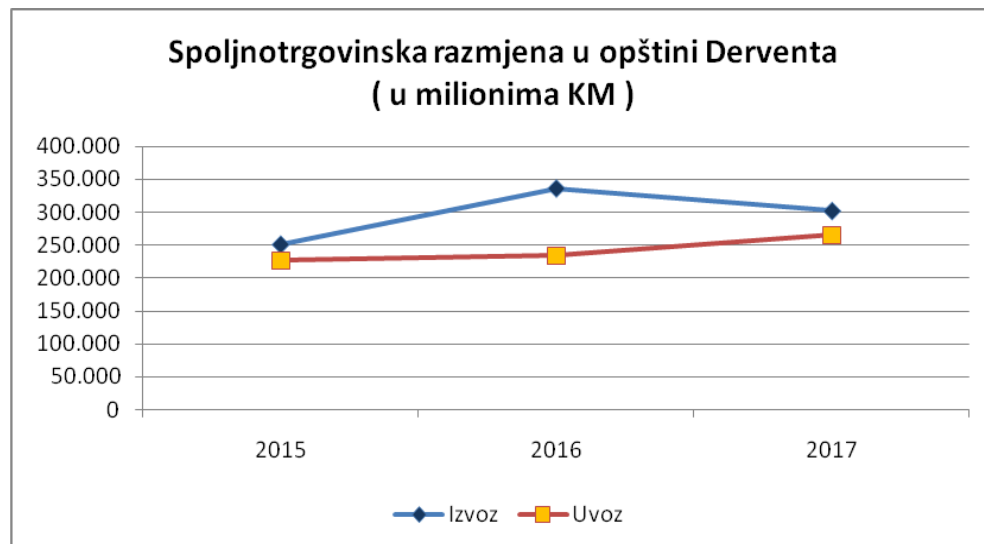

Izvor: Vanjsko-trgovinska komora

Grafikon 4. Udio izvoza opštine Derвента na nivou regije Doboj u periodu 2015-2017.

Prema raspoloživim podacima može se zaključiti da je opština Derвента lider u regiji kada je riječ o izvozu proizvoda. I pored činjenice da je taj udio u 2017. godini niži u odnosu na 2015. i 2016. godinu, Derвента još uvijek drži prvo mjesto u regiji sa visokih 40,4%.

- Glavni izvozni sektori i dalje su: obuća i metaloprerađiva s tim što je prošle godine lider bila metaloprerađiva, a sada je obuća.
- Privredni subjekti iz Dervente izvoze u 17 zemalja sveta.
- **97%** izvoza iz Dervente čini izvoz u zemlje EU.
- Zemlje u koje se u 2017. godini najviše izvozilo su: Austrija, Italija, Njemačka, Francuska, Mađarska, Slovačka.

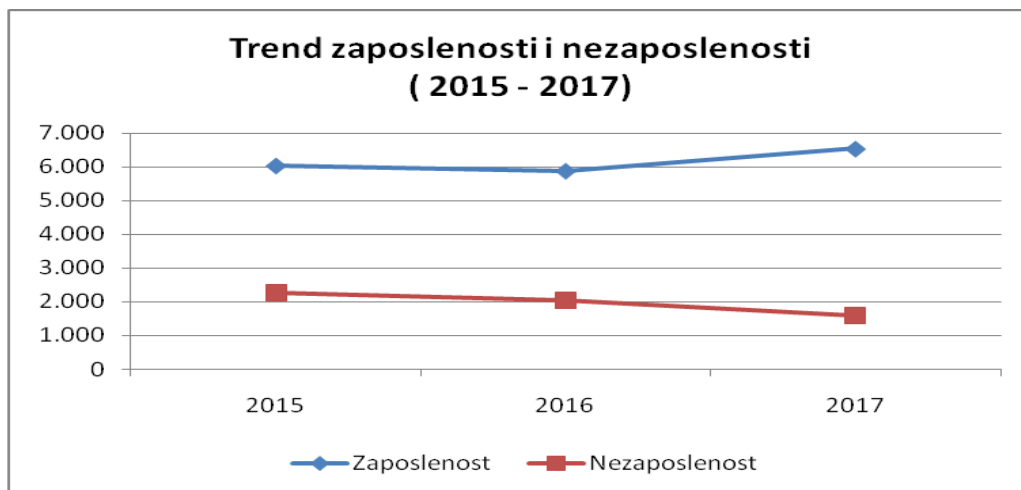
Izvor: Vanjsko-trgovinska komora

Grafikon 5. Spoljnotrgovinska razmjena u opštini Derventa 2015-2017. godine

- U 2017. godini Derventa je ostvarila izvoz od **301,9 miliona KM**, a uvezla robu i usluge u vrijednosti od 265 miliona KM².
- Pokrivenost uvoza izvozom u 2017. godini iznosi 113%, što predstavlja rast u odnosu na 2015. godinu, ali i značajan pad u odnosu na 2016. godinu – čak za 31%.

ZAPOSLENOST I NEZAPOSLENOST

- Od 2016. godine, broj nezaposlenih se konstantno smanjuje, a broj zaposlenih raste.
- Broj nezaposlenih na evidenciji Zavoda za zapošljavanje- Biro Derventa u 2017. godini je 1.587 lica.
- Broj nezaposlenih u opštini Derventa nastavio je da opada u 2017. godini. U periodu 2015-2017. smanjio za 30,18 %, a prosječno godišnje opada za 10,06%.
- U 2017. godini bilo je zaposleno ukupno 6.314 radnika.
- Broj zaposlenih se u periodu 2015-2017. takođe povećava (U 2017. godini je za 4,5% više zaposleno nego u 2015.

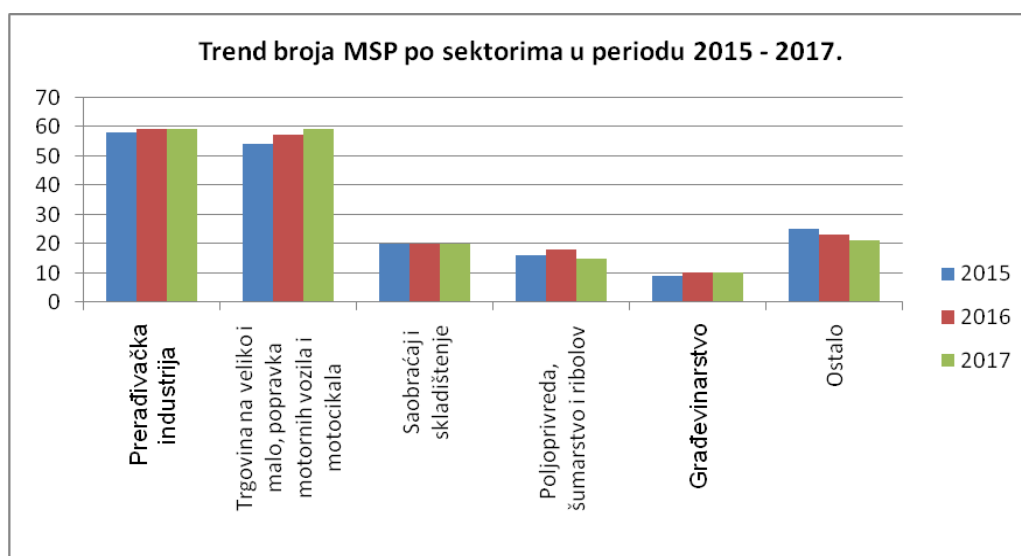

Izvor: Poreska uprava Republike Srpske i JU Zavod za zapošljavanje Republike Srpske

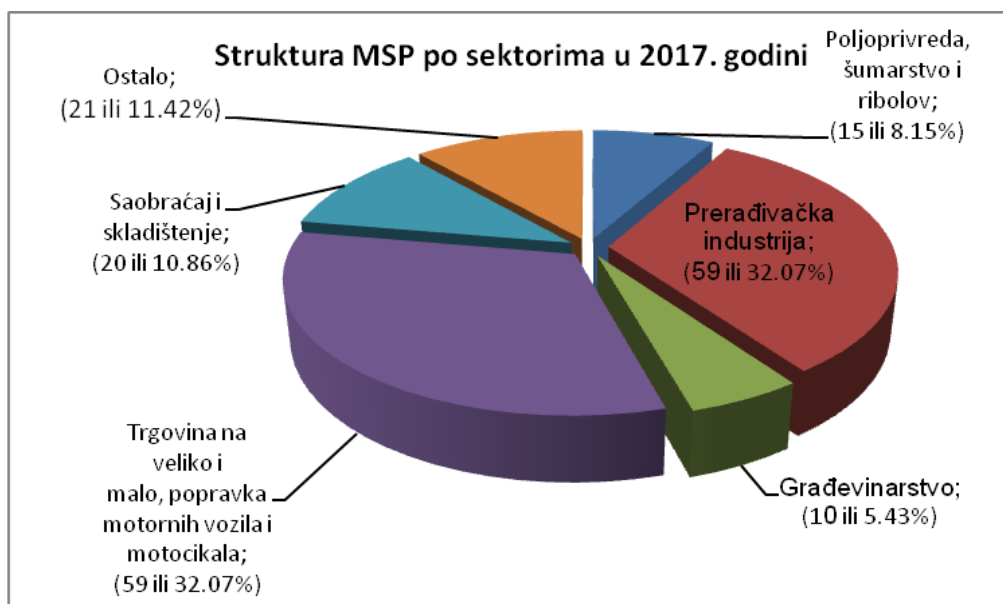
Grafikon 6. Trend zaposlenosti i nezaposlenosti u opštini Derventa 2015-2017.

PRIORITETNI INDUSTRIJSKI SEKTORI

- Najveći broj MSP (29%) je iz prerađivačke industrije, a odmah za njom trgovina na veliko i malo sa 28%.
- 40% svih prihoda opštine Derвента ostvaruje se u prerađivačkoj industriji
- Privredni subjekti iz prerađivačke industrije ostvarili su najveću dobit (oko 49%, kad se isključi UNIS, a.d., koji je ostvario gubitak) i najveći su poslodavci – 45,7 % od ukupnog broja zaposlenih radi u prerađivačkoj industriji.
- 75% ukupnog izvoza ostvaruju privredni subjekti u prerađivačkoj industriji.
- Derвента nastavlja da ulaže u sektore sa potencijalima za razvoj, koji imaju dugu tradiciju: **metaloprerada, proizvodnja kože i proizvoda od kože, proizvodnja plastičnih masa, drvoprerada.**

Grafikon 7. Kretanje broja MSP po sektorima u periodu 2015-2017

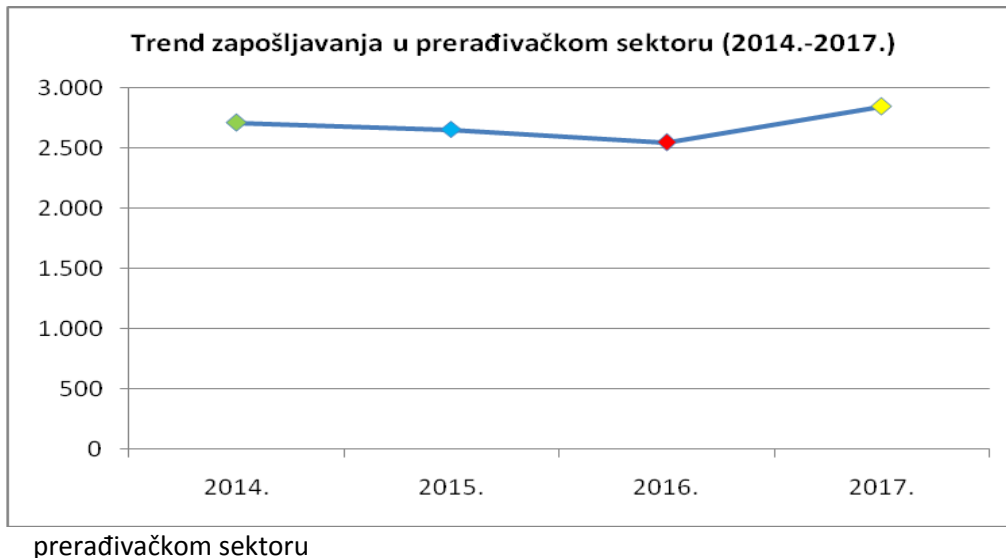

Grafikon 8. Struktura MSP po sektorima u periodu 2015-2017

Izvor: APIF

STANJE ZAPOSLENOSTI U PRERAĐIVAČKOM SEKTORU

- Najveći broj zaposlenih radi u prerađivačkoj industriji (45% od ukupnog broja zaposlenih).
- Poslije višegodišnjeg negativnog trenda, u 2017. godini se bilježi porast broja zaposlenih u

Grafikon 9. Trend zapošljavanja u prerađivačkom sektoru u periodu 2014-2017.

Izvor: APIF

METALOPRERADA

- 22 od 202 MSP (uključujući i 18 iz kategorije „ostali“) posluje u sektoru metaloprerade (10,89%).
- 6,5 % svih zaposlenih na teritoriji opštine radi u ovom sektoru.
- U sektoru metaloprerade, po svim parametrima se uočavaju pozitivni trendovi i stopa rasta u periodu 2015-2017.
- Sektor metaloprerade ostvaruje 40 % svojih ukupnih prihoda iz izvoza.
- 4 najveća MSP u oblasti metaloprerade zapošljavaju 65,5 % od ukupnog broja zaposlenih u ovom sektoru.

PROIZVODNJA KOŽE I PROIZVODA OD KOŽE

- 7 MSP u sektoru proizvodnje obuće zapošljava 59,2% od ukupnog broja zaposlenih u prerađivačkoj industriji.
- Sektor proizvodnje obuće je u ekspanziji: u posljednje tri godine prihodi su porasli za 44,9%, a dobit za 97,4%
- 10,5% ukupnog prihoda opštine dolazi iz sektora proizvodnje obuće.
- Sektor proizvodnje obuće ostvaruje 90% svojih ukupnih prihoda iz izvoza.
- U posljednje tri godine izvoz u ovom sektoru je povećan za 42%
- 5 najvećih MSP u oblasti proizvodnje obuće zapošljava 98% od ukupnog broja zaposlenih u ovom sektoru.

PROIZVODNJA PROIZVODA OD PLASTIČNIH MASA

- 7 od 202 MSP posluje u sektoru proizvodnje proizvoda od plastičnih masa (3,4%)
  - U sektoru proizvodnje proizvoda od plastičnih masa, po svim parametrima se uočavaju pozitivni trendovi i stopa rasta u periodu 2015-2017. godine.
  - Sektor proizvodnje proizvoda od plastičnih masa ostvaruje 69% svojih ukupnih prihoda iz izvoza.
  - 2 najveća MSP zapošljavaju 91,5 % zaposlenih u sektoru proizvodnje proizvoda od plastičnih masa.
-
- **PROFIL SEKTORA DRVOPRERADA** U sektoru drvoprerade, po svim parametrima se uočavaju pozitivni trendovi i stopa rasta u periodu 2015-2017. godine.
  - 2 najveća MSP zapošljavaju 76,5 % zaposlenih u sektoru drvoprerade.